

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Основи етології та благополуччя
сільськогосподарських тварин»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Курс, семестр	4 курс, 8 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3,0, Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 14 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	Державна
Факультет, кафедра	Факультет технологій тваринництва та продовольства Кафедра біології продуктивності тварин імені академіка О. В. Квасницького
Контактні дані розробника	Усенко Світлана, д.с.-г.н., к.б.н., с.н.с. Контакти: ауд. 443 (навчальний корпус № 4) e-mail: svetlana.usenko@pdau.edu.ua Профайл: https://www.pdau.edu.ua/people/usenko-svitlana-oleksiyivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Технологія виробництва продукції птахівництва, Технологія виробництва продукції свинарства, Технологія виробництва продукції бджільництва, Конярство, Технологія виробництва продукції кролівництва і звірівництва, Технологія виробництва молока і яловичини, Технологія виробництва продукції вівчарства козівництва
Компетентності	загальні: ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ФК 2. Здатність використовувати сучасні знання

	про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення тварин для ефективної професійної діяльності у галузі тваринництва. фахові: ФК 5. Здатність застосовувати доцільні системи та способи утримання сільськогосподарських тварин і контролювати та оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень. ФК 7. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції скотарства. ФК 8. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції свинарства. ФК 9. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції птахівництва ФК 10. Здатність застосовувати знання морфології, фізіології та біохімії різних видів тварин для реалізації ефективних технологій виробництва і переробки їх продукції
Програмні результати навчання	ПРН 11. Забезпечувати оптимальні умови утримання сільськогосподарських тварин і мікроклімат технологічних приміщень. ПРН 13. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій з виробництва молока та яловичини. ПРН 14. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасний технологій виробництва свинини. ПРН 15. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль виробництва продукції птахівництва. ПРН 16. Впроваджувати і використовувати на практиці науково обґрунтовані технології виробництва і переробки продукції тваринництва. ПРН 19. Забезпечувати дотримання біологічної безпеки на підприємствах із виробництва та переробки продукції тваринництва.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
У процесі вивчення дисципліни формуються комунікативні навички, уміння	

працювати в команді, брати на себе відповідальність, уміння залагоджувати конфлікти, уміння управляти своїм часом, здатність логічно і системно мислити.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Формування спеціальних знань та практичних навичок на основі одержаних знань щодо вивчення поведінки тварин, їх життєвих проявів, впливу на них нервової системи, спадкових факторів, умов утримання, годівлі, експлуатації, змін навколишнього середовища, антропогенного чинника.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Основні теоретичні положення благополуччя тварин. Тема 2. Концепція п'яти свобод тварин. Тема 3. Українське законодавство щодо гуманного поводження з тваринами. Тема 4. Європейське законодавство щодо гуманного поводження з тваринами. Тема 5. Предмет і методи вивчення поведінки тварин Тема 6. Загальна етологія. Тема 7. Спеціальна етологія. Тема 8. Оцінка благополуччя тварин за технологій виробництва продукції тваринництва.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні (лекція, бесіда, розповідь-пояснення), наочні (демонстрування, спостереження) практичні (лабораторні роботи), порівняння (виявленні подібності та відмінностей між предметами і явищами), репродуктивний (робота з готовими зразками), дослідницький (студенти виконують пошукові дії), методи самостійної роботи вдома (завдання самостійної роботи), робота під керівництвом викладача (виконання письмових робіт, виконання практичних завдань), методи письмового контролю (самостійна, контрольна робота), методи усного контролю (усне опитування), комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

	Відповідно до п. 3.4.3 і 3.5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf здобувачі вищої освіти мають право на повторне проходження контрольних заходів.
- щодо академічної доброчесності	Списування під час виконання робіт заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його.
- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим; при наявності індивідуального графіку співпраця здобувача та викладача відбувається згідно даного графіка.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського

	державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Основи біобезпеки та благополуччя тварин / Недосєков В. В., Блаха Т., Ситюк М. П., Мартинюк О. Г., Мельник В. В., Юстинюк В. Є. Ніжин, 2021. 252 с.
2. Корж О. П. Етологія тварин: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2011. 236 с.
3. Севериновська О. В. Етологія (основи поведінки тварин) : підручник для вищих навчальних закладів / О. В. Севериновська, О. Є. Пахомов, В. К. Рибальченко. Д. : Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту, 2010. 292 с.

Додаткові

4. Сінгер П. Визволення тварин / Пітер Сінгер ; пер. з англ. Катерина Гуменюк. Київ : Пабулум, 2019. 456 с.
5. Атлас регуляції фізіологічних функцій : посібник / А. А. Замазій, М. Д. Камбур, С. О. Усенко та ін. Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія-1». 2019 . 104 с. іл.
6. Стояновський В.Г., Усенко С.О., Шостя А.М., Соколенко В.М., Юдіна К.Є., Бірта Г.О. Прооксидантно-антиоксидантний гомеостаз у кнурів-плідників залежно від типів вищої нервової діяльності. *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій*. Серія: Сільськогосподарські науки. Т. 22. 2020. № 93. С. 3-9.
7. Стояновський В. Г., Усенко С. О., Шостя А. М., Березницький В. І., Усенко О. О., Слинько Є. В. Прооксидантно-антиоксидантний гомеостаз у спермі кнурів-плідників з різними типами вищої нервової діяльності. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*, 2020. № 3. С. 196-204.
8. Стояновський В., Усенко С., Шостя А., Гиря В., Сокирко М. Васильєва О., Березницький В. Якість спермопродукції у кнурів-плідників залежно від типів вищої нервової діяльності. *Аграрний Вісник Причорномор'я*. 2020. № 97. С. 14-23.
9. Шостя А. М., Усенко С. О., Усенко О. О. Вплив типів вищої нервової діяльності кнурів-плідників на окремі показники якості

спермопродукції. М'ясні генотипи свиней: сьогодення та перспективи: матеріали міжнародної науково-практичної конференції науково-педагогічних працівників та молодих науковців (Одеса, 2 вересня, 2021 р.). Одеса, 2021. С. 45-48.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

10. Журнал «Організація ветеринарної справи»: веб-сайт: URL: <http://base.dnsgb.com.ua/files/journal/Veterinarna> (дата звернення 30.08.2024)

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, протокол від 02.09.2024р. № 1

Додаток до си­ла­бу­су

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти		Разом
	виконання практичних робіт та їх захист	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Основні теоретичні положення благополуччя тварин.	-		-
Тема 2. Концепція п'яти свобод тварин	5		5
Тема 3. Українське законодавство щодо гуманного поводження з тваринами	5		5
Тема 4. Європейське законодавство щодо гуманного поводження з тваринами	5		5
Тема 5. Предмет і методи вивчення поведінки тварин	5		5
Тема 6. Загальна етологія	5		5
Тема 7. Спеціальна етологія.	5		5
Тема 8. Оцінка благополуччя тварин за технологій виробництва продукції тваринництва	5	65	70
Разом	35	65	100

Шкала та критерії оцінювання

виконання практичних робіт та їх захист:

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
5	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, відмінна відповідь.
4	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, добра відповідь.
3	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, добра відповідь з невеликою кількістю неточностей.
2	Виконані не всі завдання, відповідь середнього та нижче середнього рівня.
1	Виконані не всі завдання, відповідь нижче середнього рівня, не може відповісти на додаткові питання.

виконання завдань самостійної роботи:

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
65-60	Повністю розкрита відповідь, відмінне виконання завдань самостійної роботи, чітка повна відповідь на додаткові запитання
59-40	Повністю розкрита відповідь та відмінне виконання завдань самостійної роботи
39-20	Розкрита відповідь та повне виконання завдань самостійної роботи, допускаються невеликі неточності
19-10	Питання розкриті не повністю, не виконані деякі завдання
9-1	Питання розкриті не повністю, виконано менше 20% завдань